

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat. Pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską, jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków. Regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony tych siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt (art. 28 ust. 5 ustawy).

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zgodnie z art. 28 ust.10 ustawy zawiera:

1. opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
2. identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
3. cele działań ochronnych;
4. określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
  - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
  - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
  - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
5. wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
6. wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych i zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem”. Sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu (art. 28 ust. 3 ustawy) oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353, z późn. zm.), w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 4 ustawy). Projekty planów zadań ochronnych zamieszcza się także w publicznie dostępnych

wykazach (art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko).

Projekt planu wymaga uzgodnienia z wojewodą (art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r., poz. 525, z późn. zm.) oraz może być przedmiotem opinii regionalnej rady ochrony przyrody (art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy).

Obszar Natura 2000 Łęg Zdieszowicki PLH160011 (zwany dalej „obszarem Natura 2000”) został uznany za obszar o znaczeniu dla Wspólnoty na mocy decyzji Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. U. UE. L. Nr 33, str. 146).

Granice obszaru Natura 2000 przedstawiono na załączniku mapowym (załącznik nr 1 do zarządzenia) oraz opisano w oparciu o punkty węzłowe, dla których podano współrzędne X i Y w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL - 1992, o którym mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. poz. 1247).

W toku prac nad planem zadań ochronnych zweryfikowano informacje o obszarze Natura 2000 oraz zidentyfikowano następujące przedmioty ochrony:

- 1) starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion* – kod siedliska 3150,
- 2) łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*) – kod siedliska 91F0,
- 3) pachnica dębowa *Osmoderma eremita* – kod gatunku 1084.

W Standardowym Formularzu Danych dla obszaru Natura 2000 jako przedmioty ochrony wymienione są również: zalewane muliste brzegi rzek (kod siedliska 3270), ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*) (kod siedliska 6430), traszka grzebieniasta *Triturus cristatus* (kod gatunku 1166) oraz kumak nizinny *Bombina bombina* (kod gatunku 1188). W wyniku weryfikacji reprezentatywności ww. siedlisk przyrodniczych oraz wielkości populacji ww. gatunków stwierdzono, że nie zachodzą przesłanki do uznania ich za przedmioty ochrony. Wniosek o aktualizację Standardowego Formularza Danych w ww. zakresie został przekazany do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Ponieważ zgodnie z ustawą pierwszy projekt planu zadań ochronnych sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską, który to termin upływa 10 stycznia 2017 roku, nie jest możliwe oczekiwanie na rozstrzygnięcie w sprawie wyłączenia ww. siedlisk przyrodniczych i gatunków z listy przedmiotów ochrony. Tym samym w planie zadań ochronnych zostały one uwzględnione, jednak nie określono dla nich zagrożeń, celów działań ochronnych oraz działań ochronnych.

Siedlisko 6430 spotykane jest wzdłuż brzegów Odry w pasie o szerokości około 5-10 m. Nie tworzy ono zwartych płatów, ale występuje na niewielkich, zajmujących od kilkunastu do ok. 100 m², izolowanych powierzchniach, zlokalizowanych głównie na kamiennych ostrogach w korycie Odry. Pod względem fitosocjologicznym płaty siedliska reprezentują silnie zubożałe i zaburzone zbiorowiska z rzędu *Convolvuletalia sepium*. Zły stan zachowania wynika głównie z faktu, że na skutek historycznych prac regulacyjnych koryto Odry jest dość mocno wcięte, a brzegi wznoszą się nawet kilka metrów ponad lustro wody. W związku z powyższym wydaje się, że zwiększenie reprezentatywności siedliska 6430 w obszarze Natura 2000 nie jest możliwe. Wskutek przesuszenia w miejscach typowych dla tego typu siedliska występują obecnie głównie bardzo ubogie florystycznie zbiorowiska z dominacją ekspansywnych roślin trwałych, znoszących nieco suchsze gleby, np. mozgi trzcinowatej *Phalaris arundinacea*, stokłosa bezostnej *Bromus inermis*, czy jeżyny popielicy *Rubus*

caesius. Ze względu na niską reprezentatywność siedlisko 6430 nie powinno stanowić przedmiotu ochrony obszaru Natura 2000.

W trakcie badań prowadzonych w 2015 r. i 2016 r., pomimo specjalnych poszukiwań nie udało się odnaleźć płatów siedliska 3270, ani potencjalnych miejsc jego występowania. Obecność siedliska w obszarze Natura 2000 jest mało prawdopodobna. Odsłaniające się w trakcie wyjątkowo niskich stanów wód fragmenty stromych brzegów rzeki nie mogą stanowić miejsca występowania jego płatów. Ponadto wahania stanu wody w Odrze zostały znacząco ograniczone w wyniku całkowitego uregulowania jej koryta – dotyczy to zwłaszcza niskich stanów wody.

W trakcie badań prowadzonych w 2015 r. i 2016 r., pomimo specjalnych poszukiwań nie potwierdzono występowania traszki grzebieniastej w obszarze Natura 2000. Jeśli nawet traszka grzebieniasta tam występuje, to jej populacja nie może być istotna w skali kraju.

W trakcie badań prowadzonych w 2015 r. nie stwierdzono występowania kumaka nizinnego w obszarze Natura 2000. W 2016 r. gatunek został wykryty na jednym stanowisku. Stwierdzono pojedyncze głosy godowe w jednym ze starorzeczy. W obszarze Natura 2000 brak jest dogodnych siedlisk do rozmnażania gatunku. Istniejące starorzecza w zachodniej części obszaru są silnie zarybione i użytkowane wędkarsko, co powoduje, że występowanie kumaka w tym miejscu jest mało prawdopodobne. Inne starorzecza mają charakter efemeryczny, są silnie zamulone i zacienione. Nie stwierdzono w nich występowania gatunku. W porównaniu do innych terenów w dolinie Odry, gdzie kumak nizinny występuje powszechnie, populacja w obszarze Natura 2000 jest skrajnie nieliczna i nie ma znaczenia dla zachowania metapopulacji zasiedlającej całą dolinę Odry.

Oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony dokonano na podstawie wyników ekspertyzy specjalistycznej, w przypadku siedlisk w oparciu o trzy parametry stanu: powierzchnia siedliska, struktura i funkcje oraz perspektywy ochrony, a w odniesieniu do gatunku - pachnicy dębowej, w oparciu o następujące parametry: stan populacji, stan siedliska oraz perspektywy ochrony. Przy ocenie poszczególnych parametrów zastosowano zestawy wskaźników opisanych w metodyce przygotowanej przez Instytut Ochrony Przyrody PAN na potrzeby Państwowego Monitoringu Środowiska realizowanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ). Stan ochrony wszystkich przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 oceniono jako zły (U2).

Na ogólną ocenę stanu ochrony siedliska 3150 wpłynął stan parametru „struktura i funkcja”, wynikający z nadmiernej eutrofizacji o nieznaną genezę jednego ze starorzeczy. Ponadto zły stan zachowania kolejnego starorzecza wynika głównie ze znacznego zaawansowania procesów sukcesyjnych. W dłuższym okresie czasu doprowadzi to nieuchronnie do jego zaniku. Należy podkreślić, że jest to proces całkowicie naturalny i nie zaleca się podejmowania jakiegokolwiek ingerencji w celu ochrony ww. płatu siedliska.

Za zły stan ochrony (U2) siedliska 91F0 odpowiada stan parametru „struktura i funkcje”, wynikający ze stanu następujących wskaźników: „gatunki dominujące”, „martwe drewno (łączone zasoby)”, „wiek drzewostanu (obecność starodrzewu)”, „martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości”, „ekspansywne gatunki obce w podszycie i runie”, „ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie”, „liczba gatunków z grupy *wiązy*, *dąb*, *jesion* występujących w drzewostanie” oraz „naturalne odnowienie drzewostanu”. Jako niezadowolający (U1) oceniono stan wskaźników: „charakterystyczna kombinacja florystyczna runa”, „gatunki obce geograficznie w drzewostanie”, „struktura pionowa i przestrzenna roślinności”, „przejawy procesów grądowienia”, „stosunki wodnowilgotnościowe” oraz „różnorodność gatunkowa warstwy krzewów”. Również stan parametru „perspektywy ochrony” określono jako zły. Istotnym czynnikiem wpływającym na stan siedliska w obszarze jest silna modyfikacja koryta Odry i oddziaływania na reżim przepływu w tej rzece. Historyczne prace regulacyjne na Odrze przyczyniły się do zmniejszenia częstotliwości zalewów powierzchniowych w obrębie siedlisk łągowych. Zjawisko to jest jedną z przyczyn obserwowanego grądowienia siedlisk. Istotność tego zjawiska jako zagrożenia dla łągów nie jest do

końca jasna. Problem ten należy traktować z dużą dozą ostrożności ze względu na możliwe przemiany składu roślinności runa po wystąpieniu częstszych zalewów powierzchniowych, co może wynikać z uwarunkowań klimatycznych niezależnych bezpośrednio od aktywności ludzkiej.

Ocena stanu ochrony pachnicy dębowej wynika przede wszystkim ze złego stanu ochrony siedliska gatunku, tj. wskaźników: „udział procentowy drzew dziuplastych wśród wszystkich drzew”, „liczba drzew dziuplastych w przeliczeniu na 1 ha”, „udział procentowy drzew grubych wśród drzew dziuplastych”, „liczba grubych drzew dziuplastych w przeliczeniu na 1 ha” oraz „średnia z ocen zacienienia drzew na stanowisku”.

W oparciu o dokonaną ocenę stanu ochrony zidentyfikowano zagrożenia (istniejące i potencjalne) dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotami ochrony (załącznik nr 3 do zarządzenia). Nazwy i kody zagrożeń zaczerpnięto z przygotowanej przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska „Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000” - załącznik nr 5 pn. „Lista referencyjna zagrożeń, presji i działań, Dyrekcja Generalna ds. Środowiska, Europejska Agencja Środowiska (EEA)”. Biorąc pod uwagę zidentyfikowane zagrożenia istniejące określono cele działań ochronnych (załącznik nr 4 do zarządzenia). Realizacji ww. celów służą zaplanowane działania ochronne, wymienione w załączniku nr 5 do zarządzenia.

W przypadku siedliska 3150 nie zidentyfikowano istniejących zagrożeń. Osiągnięcie właściwego stanu ochrony siedliska nie jest możliwe ze względu na zachodzące procesy naturalnej sukcesji jednego ze zbiorników. Możliwe jest natomiast poprawienie perspektyw ochrony pozostałych płatów. Tym samym celem działań ochronnych jest osiągnięcie właściwego stanu ochrony ww. parametru stanu ochrony w odniesieniu do płatów siedliska położonych na działkach ewidencyjnych: 160306_2.0064.AR_2.574 i 160505_4.0007.AR_16.1961. Osiągnięciu tego celu służy działanie ochronne polegające na identyfikacji czynnika nasilającego eutrofizację, które pozwoli na uzupełnienia stanu wiedzy o możliwościach zastosowania działań ochronnych spowalniających ten proces.

Zidentyfikowanymi zagrożeniami istniejącymi w stosunku do siedliska 91F0 są: stosowanie jawora *Acer pseudoplatanus* w odnowieniach, który nie jest gatunkiem typowym dla tego siedliska (kod zagrożenia B02.01.01 - odnawianie lasu po wycince - drzewa rodzime), bardzo małe zasoby martwego drewna, w tym zupełny brak drewna wielkowymiarowego (kod zagrożenia B02.04 - usuwanie martwych i umierających drzew), ekspansja rdestowca ostrokończystego *Reynouiria japonica*, niecierpka drobnokwiatowego *Impatiens parviflora*, niecierpka gruczołowatego *Impatiens glandulifera*, nawłoci późnej *Solidago gigantea*, a także obecność dębu czerwonego *Quercus rubra* (kod zagrożenia I01 - obce gatunki inwazyjne), nadmierne rozprzestrzenianie się turzycy drżączkowatej *Carex brizoides* oraz jeżyny popielicy *Rubus caesius* (kod zagrożenia I02 - problematyczne gatunki rodzime) oraz proces grądowienia (kod zagrożenia K02.01 - zmiana składu gatunkowego - sukcesja). Celami działań ochronnych, zapobiegających rozprzestrzenianiu się obcych i rodzimych gatunków problematycznych są: osiągnięcie właściwej oceny wskaźników: „ekspansywne gatunki obce w podszybie i runie” i „ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie”. Realizacji ww. celów służą działania ochronne polegające na usuwaniu gatunków z rodzaju rdestowiec *Reynoutria sp.* oraz niecierpka gruczołowatego *Impatiens glandulifera*, a także wskazania gospodarcze do przyszłego planu urządzenia lasu dla PGL LP Nadleśnictwo Strzelce Opolskie określające skład gatunkowy drzewostanu i służące poprawie struktury drzewostanów, co wpłynie na ograniczenie ekspansji niepożądanych gatunków roślin. Celami działań ochronnych, mającymi służyć zwiększeniu zasobów martwego drewna jest poprawa wskaźników związanych z jego obecnością w siedlisku, przy czym osiągnięcie tych celów wykracza poza dziesięcioletnie ramy czasowe planu zadań ochronnych. Ich osiągnięciu służą działania ochronne polegające na pozostawieniu do naturalnego rozkładu kęp starodrzewu oraz w cięciach rębnych pozostawienie drzew

biocenotycznych. Ponadto jak wyjaśniono wcześniej z przyczyn historycznych, które są odpowiedzialne za zmniejszenie częstotliwości zalewów powierzchniowych w obrębie siedlisk łągowych, nie jest obecnie możliwe zaplanowanie działań ochronnych zapobiegających przekształcaniu się siedliska 91F0 w grąd.

Za zagrożenie istniejące względem pachnicy dębowej uznano zarastanie stanowisk krzewami, powodujące pogorszenie warunków mikroklimatycznych poprzez wzrost zacienienia drzew zasiedlonych przez ten gatunek i stanowiących jego siedlisko (kod zagrożenia K02.01 - zmiana składu gatunkowego - sukcesja). Ponadto dokonana ocena stanu ochrony wskazuje na niedobór w siedlisku pachnicy drzew dziuplastych o odpowiedniej dla gatunku grubości. Celami działań ochronnych, mającymi służyć zwiększeniu liczby drzew dogodnych do zasiedlenia przez pachnicę jest poprawa następujących wskaźników stanu ochrony: „liczba drzew dziuplastych w przeliczeniu na 1 ha”, „liczba grubych drzew dziuplastych w przeliczeniu na 1 ha” oraz „średnia z ocen zacienienia drzew na stanowisku”, przy czym osiągnięcie ww. celów wykracza poza dziesięcioletnie ramy czasowe planu zadań ochronnych. Ich osiągnięciu służą działania ochronne polegające na zachowaniu drzew o pierśnicy powyżej 90 cm, ograniczeniu zacienienia pni najstarszych drzew oraz wskazania gospodarcze do planu urządzenia lasu PGL LP Nadleśnictwo Strzelce Opolskie na lata 2022-2031.

W zarządzeniu uwzględniono także działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony. Oparto je na metodyce opracowanej przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska na potrzeby Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoring realizacji celów działań ochronnych prowadzony będzie poprzez monitoringu stanu ochrony poszczególnych przedmiotów ochrony.

W ramach prac nad niniejszym planem zadań ochronnych nie zidentyfikowano potrzeby ustanowienia planu ochrony dla obszaru Natura 2000 oraz określenia wskazań do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla ochrony których wyznaczono obszar Natura 2000.

Przystępując do prac nad projektem planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu, zgodnie z § 2 pkt 3 rozporządzenia, podał do publicznej wiadomości informację o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu planu i możliwości zapoznania się z założeniami do sporządzenia tegoż projektu. Zawiadomienie ogłoszono w sposób zwyczajowo przyjęty, tj. wywieszono w siedzibie organu właściwego w sprawie (wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie RDOŚ w Opolu od 19.05.2016 r. do 23.06.2016 r.), umieszczono na stronie BIP RDOŚ w Opolu w dniu 18.05.2016 r. oraz opublikowano w formie obwieszczenia w prasie o zasięgu regionalnym, tj. opolskim wydaniu Gazety Wyborczej w dniu 19.05.2016 r.

W ramach opracowywania projektu planu Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu zapewnił możliwość udziału wszystkim zainteresowanym w pracach związanych ze sporządzeniem tego projektu. Do prac nad określeniem działań ochronnych (w zespole roboczym, zwanym Zespołem Lokalnej Współpracy) zostali zaproszeni przedstawiciele administracji, organizacji pozarządowych, a także podmiotów gospodarujących w obszarze Natura 2000. Podczas zorganizowanych trzech spotkań (w dniach: 8.06.2016 r., 28.06.2016 r., 20.07.2016 r.) członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy omówili i wypracowali zakres niezbędnych do wykonania działań ochronnych.

Zgodnie zaś z art. 28 ust. 4 ustawy, zapewniając możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w procesie przygotowania niniejszego planu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu poinformował o przystąpieniu do sporządzenia projektu zmiany planu zadań ochronnych i o jego przedmiocie, możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy, w tym projektem niniejszego zarządzenia oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu, a także o miejscu, sposobie i terminie wnoszenia uwag i wniosków do powyższego projektu oraz o organie właściwym do ich rozpatrzenia. Zawiadomienie ogłoszono w sposób zwyczajowo przyjęty w siedzibie organu właściwego w sprawie (wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie RDOŚ w Opolu od 23.11.2016 r. do 14.12.2016 r.), umieszczono na stronie BIP RDOŚ w Opolu w dniu 23.11.2016 r. i opublikowano w formie obwieszczenia w prasie o zasięgu regionalnym tj. w opolskim wydaniu Gazety Wyborczej w dniu 23.11.2016 r.

W trakcie opisanych powyżej konsultacji społecznych złożono następujące wnioski:

1. PGL LP Nadleśnictwo Strzelce Opolskie (pismo nr ZG.7210.1.2016.AW z 13.12.2016 r.) zgłosiło uwagę odnośnie działania ochronnego przewidzianego dla siedliska 91F0, tj. „Pozostawienie wydzieleń bez wskazań gospodarczych. Uwzględnienie powyższego zapisu w planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na lata 2022-2031”. PGL LP Nadleśnictwo Strzelce Opolskie wskazało, że pozostawienie bez wskazań gospodarczych wymienionych wydzieleń nie znajduje uzasadnienia i wnosi o ich wykreślenie. Zgodnie ze stanowiskiem PGL LP Nadleśnictwo Strzelce Opolskie ochrona siedlisk Natura 2000 to przede wszystkim ochrona czynna i w tym przypadku następuje ona na przedmiotowym terenie metodami gospodarki leśnej. Pozostawienie bez wskazań gospodarczych wszystkich wymienionych w projekcie planu wydzieleń oznaczałoby wyłączenie ich w długiej perspektywie z całkowitego użytkowania i uniemożliwiłoby prowadzenie na ww. terenach gospodarki leśnej. Oznaczałoby to wyłączenie z użytkowania 54,41 ha pow. leśnej, co stanowi znaczącą część drzewostanów Łęgu Zdieszowickiego (13,6 % pow. leśnej). PGL LP Nadleśnictwo Strzelce Opolskie zwróciło też uwagę na to, że znaczne fragmenty drzewostanu będą wyłączone z planowanego użytkowania z tytułu stref buforowych – ok. 44 ha (ok. 16 ha wzdłuż Odry i ok. 28 ha wzdłuż innych cieków) oraz w wyniku pozostawienia 5 % pow. drzewostanów w cięciach rębnych. – Uwaga została uwzględniona. Pozostawienie wydzieleń bez wskazań gospodarczych w sytuacji znacznej dynamiki procesów zachodzących w siedlisku 91F0 (zamieranie jesionu wyniosłego oraz trwający proces grądowienia) nie gwarantuje utrzymania lub poprawy jego stanu ochrony i nie gwarantuje jego trwałości w dłuższej perspektywie czasu, także wykraczającej poza okres objęty niniejszym dokumentem. Z tego względu zrezygnowano z przedmiotowego zapisu, obejmując równocześnie wydzielenia, których miał on dotyczyć, działaniem ochronnym o treści - „W drzewostanach planowanych do użytkowania rębego pozostawienie nie mniej niż 5% powierzchni drzewostanów przeznaczonych do użytkowania rębego wyznaczenie kęp starodrzewu (biogrup) i pozostawienie do naturalnego rozkładu. W cięciach rębnych pozostawienie drzew biocenotycznych. Uwzględnienie powyższego zapisu w planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na lata 2022-2031.” oraz działaniem ochronnym - „Ustalenie następującego składu gatunkowego drzewostanu: dąb, wiąz, jesion. W przypadku zamierania drzewostanów jesionowych w odnowieniach zrezygnować z jesionu. W miarę możliwości stosowanie naturalnego odnowienia. W suchszych postaciach siedliska w domieszcze wprowadzić klon polny. Uwzględnienie powyższych zapisów w planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na lata 2022-2031.”

2. PGL LP Nadleśnictwo Strzelce Opolskie (pismo nr ZG.7210.1.2016.AW z 13.12.2016 r.) zgłosiło uwagę odnośnie działania ochronnego przewidzianego dla siedliska 91F0, tj. „Pozostawienie w rębniach nienaruszonej strefy buforowej z drzewostanu leżącego w pasie szerokości ok. 30 m od brzegów Odry oraz 20 m od cieków wodnych: Dopływ spod Większyc oraz Trzciniec. Uwzględnienie powyższego zapisu w planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na lata 2022-2031.” PGL LP Nadleśnictwo Strzelce Opolskie wniosło o zmianę powyższego zapisu i uzupełnienie go o możliwość wykonywania w tych strefach cięć sanitarnych w razie szkód spowodowanych czynnikami biotycznymi lub abiotycznymi i możliwość odtwarzania strefy ekotonowej. – Uwaga nie została uwzględniona. Przedmiotowy zapis dotyczy wyłącznie zaplanowanych cięć rębnych. Nie dotyczy on cięć sanitarnych i prac związanych z likwidacją szkód. W związku z tym nie zachodzi potrzeba wprowadzania dodatkowych zapisów dotyczących możliwości wykonywania cięć przygodnych i sanitarnych.
3. PGL LP Nadleśnictwo Strzelce Opolskie (pismo nr ZG.7210.1.2016.AW z 13.12.2016 r.) zgłosiło uwagę odnośnie działania ochronnego przewidzianego dla pachnicy dębowej, tj. „W drzewostanach planowanych do użytkowania rębego pozostawienie nie mniej niż 5% zapasu drewna dębowego, w tym drzew dziuplastych i umierających, do naturalnego rozkładu. W miarę możliwości wykorzystywanie naturalnego odnowienia; odnawianie rodzimymi gatunkami drzew liściastych (np. dąb, wiąz). Uwzględnienie powyższego zapisu w planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na lata 2022-2031.” PGL LP Nadleśnictwo Strzelce Opolskie wskazało, że przy realizacji tak sformułowanego zapisu powstanie istotna trudność polegająca na tym, że nie określa się, jaki zapas (wg stanu na jaki dzień) należy brać pod uwagę. Użytkowanie rębne w Łęgu Zdieszowickim w związku ze stosowaną rębnią nie zamyka się w ramach jednego planu urządzenia lasu (jednego dziesięciolecia) i może trwać kilka dziesięcioleci. Inny będzie zapas w drzewostanie, który jest przed wykonywaniem pierwszych cięć rębnych, inny w drzewostanie po wykonaniu pierwszych lub kolejnych cięć rębnych. Ponadto PGL LP Nadleśnictwo Strzelce Opolskie zwróciło uwagę, że proponowany w projekcie zapis o pozostawieniu 5% zapasu drewna dębowego dotyczy prawie wszystkich oddziałów wchodzących w skład Łęgu Zdieszowickiego a nie tylko tych, w których zlokalizowano pachnicę dębową, jest więc wymaganiem nadmiernym. Zdaniem PGL LP Nadleśnictwo Strzelce Opolskie działania ochronne przewidziane dla siedliska 91F0 (pozostawienie nie mniej niż 5% powierzchni drzewostanów przeznaczonych do użytkowania rębego wyznaczenie kęp starodrzewu (biogrup) i pozostawienie do naturalnego rozkładu oraz w cięciach rębnych pozostawienie drzew biocenotycznych) gwarantuje uzyskanie pożądanego rezultatu. Stąd PGL LP Nadleśnictwo Strzelce Opolskie zaproponowało żeby w ramach działania ochronnego dotyczącego pachnicy dębowej przyjąć taki sam zapis jak dla siedliska 91F0 oraz żeby nie ograniczać się tylko do pozostawiania dębu, ale także innych gatunków drzew. – Uwaga została uwzględniona. Przedmiotowe działanie ochronne zostało zaplanowane w całym obszarze Natura 2000 ze względu na konieczność zwiększania w nim udziału siedlisk pachnicy dębowej. Ponieważ jednak nie we wszystkich wydzieleniach w obszarze Natura 2000 występuje dąb, a pachnica zasiedla także dziuple powstałe w gatunkach drzew innych niż dąb, cel ten może zostać osiągnięty także poprzez realizację działania ochronnego przewidzianego w odniesieniu do siedliska przyrodniczego 91F0, tj. poprzez pozostawienie nie mniej niż 5% powierzchni drzewostanów przeznaczonych do użytkowania rębego wyznaczenie kęp starodrzewu (biogrup) i pozostawienie do naturalnego rozkładu oraz w cięciach rębnych pozostawienie drzew biocenotycznych. Stąd zrezygnowano z zapisu dotyczącego pozostawiania 5% zapasu drewna dębowego we wskazanych wydzieleniach.

4. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach (pismo nr ZO.7210.22.2016 z 14.12.2016 r.) zgłosiła uwagę odnośnie działania ochronnego przewidzianego dla pachnicy dębowej, tj. „W drzewostanach planowanych do użytkowania rębego pozostawienie nie mniej niż 5% zapasu drewna dębowego, w tym drzew dziuplastych i umierających, do naturalnego rozkładu. W miarę możliwości wykorzystywanie naturalnego odnowienia; odnawianie rodzimymi gatunkami drzew liściastych (np. dąb, wiąz). Uwzględnienie powyższego zapisu w planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na lata 2022-2031.” RDLP w Katowicach wskazała, że jako obszar wdrażania ww. działania określono prawie wszystkie oddziały leśne w obszarze Natura 2000, także te, w których pachnica dębowa nie została stwierdzona. W opinii RDLP w Katowicach tak sformułowane działanie ochronne powinno dotyczyć wydzieleń, w których pachnica dębowa występuje. Jeśli działanie ochronne miałyby dotyczyć całego obszaru Natura 2000, wówczas zapis powinien być zgodny z działaniem dla siedliska 91F0, tj. „W drzewostanach planowanych do użytkowania rębego pozostawienie nie mniej niż 5% powierzchni drzewostanów przeznaczonych do użytkowania rębego wyznaczenie kęp starodrzewu (biogrup) i pozostawienie do naturalnego rozkładu. W cięciach rębnych pozostawienie drzew biocenotycznych. Uwzględnienie powyższego zapisu w planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Strzelce Opolskie na lata 2022-2031.” – Uwaga została uwzględniona zgodnie z uzasadnieniem przedstawionym w odniesieniu do wniosku nr 3.

Projekt zarządzenia był przedmiotem obrad Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Opolu, która na posiedzeniu w dniu 25.11.2016 r. pozytywnie zaopiniowała niniejszy akt prawny.

Projekt zarządzenia został uzgodniony przez Wojewodę Opolskiego (pismo nr IN.III.710.42.2016.GT z 10.01.2017 r.).

Realizacja działań ochronnych zawartych w niniejszym akcie prawnym będzie finansowana, m.in. ze środków budżetu państwa w części, której dysponentem jest sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000. Nie wyklucza się możliwości wykorzystania innych źródeł finansowania. Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych określonych w niniejszym planie, w tym działań monitoringowych, w okresie 10 lat wyniesie łącznie około 138 tys. zł.